

Giá trị con người

ĐỒ HỌA NGHĨA

28-04-2011

Ở đây, chúng tôi không đề cập tới các giá trị trong toán học (giá trị dương, âm, giá trị tuyệt đối, tương đối...), giá trị trong kinh tế học (giá trị gia tăng, giá trị thặng dư...) và các thang giá trị trong luật học, chúng tôi chỉ xin luận bàn về các giá trị nhân bản, tức là các giá trị đạo đức của con người trong xã hội mà thôi.

Theo Bách khoa toàn thư mở Wikipedia, **GIÁ TRỊ** là :

* Cái mà người ta dùng làm cơ sở để xét xem một vật có lợi ích tới mức nào đôi với con người.

Thịt, trứng.. là những thức ăn có giá trị.

Giá trị của một phát minh khoa học là thúc đẩy kỹ thuật tiến lên.

Giá trị của một tác phẩm văn học.

* Cái mà người ta dựa vào để xét xem một người đáng quý đến mức nào về mặt đạo đức, trí tuệ, ngành nghiệp, tài năng.

Giá trị của người lao động là năng suất lao động.

* Những quan niệm và thực tại về cái đẹp, sự thật, điều thiện của một xã hội.

Ta vẫn duy trì những giá trị đạo đức của con người qua các thời đại.

* Tính chất qui ra được thành tiền của một vật trong quan hệ mua bán, đổi chác.

Cái xe đã dùng hai năm, chỉ còn bảy chục phần trăm giá trị ban đầu.

Một chuyện được kể lại :

Vị diễn giả nổi tiếng bắt đầu bài thuyết trình của mình bằng cách giơ tờ giấy bạc 20 đôla lên trong căn phòng có tới 200 người, ông hỏi: "Ai muốn tờ 20 đôla này?". Mọi cánh tay đều giơ lên.

Ông nói: "Tôi sẽ cho một trong các bạn tờ 20 đôla này, nhưng trước khi cho để tôi làm điều này đã.". Ông ta vò nhàu tờ giấy bạc rồi hỏi: "Ai vẫn còn muốn lấy tờ giấy bạc 20 đôla này?". Tất cả mọi cánh tay vẫn giơ lên.

"Thôi được rồi", ông nói, "Để xem thế nào đây nếu tôi làm điều này". Và ông thả tờ giấy bạc rơi xuống đất rồi dùng mũi giày dí nó trên nền nhà. Ông nhặt lên, trông nó dơ bẩn và nhàu nát: "Sao, còn ai muốn tờ bạc này?". Những cánh tay vẫn giơ lên.

"Các bạn thân mến, tất cả các bạn đã học một bài học rất quý giá. Không cần biết tôi đã làm gì với tờ bạc này, các bạn vẫn muốn nó bởi vì giá trị của nó đã không hề giảm đi, giá trị của nó vẫn là 20 đôla".

Rất nhiều lần trong cuộc sống của mình, chúng ta đã ngã gục, bị toi tả, bị giẫm đạp toi bởi do những quyết định sai lầm mà chúng ta đã gây ra và những trường hợp như vậy vẫn xảy ra trong cuộc sống chúng ta. Chúng ta cứ ngỡ như mình thật vô dụng, chẳng ra gì. Nhưng không cần biết bất cứ chuyện gì đã xảy ra và sẽ xảy ra, chúng ta quyết định sẽ không bao giờ đánh mất giá trị của mình.

Đừng bao giờ để những thất vọng của ngày hôm qua che mờ những giấc mơ rực sáng của ngày mai.

Đó là GIÁ TRỊ NỘI TẠI, HAY GIÁ TRỊ BÊN TRONG CỦA CHÍNH BẠN. Chúng tôi sẽ nói nhiều về Giá trị nội tại, trước khi bàn đến các giá trị ngoại tại, tức là những giá trị khoác bên ngoài của bạn.

GIÁ TRỊ NỘI TẠI

ĐỊNH NGHĨA : Đối với một vật hay một người, giá trị nội tại là một phẩm chất mà vật hay người đó thật sự có được (hoặc được thừa nhận bởi người khác), và xác định giá trị kèm với tính từ theo sau nó.

CÁC GIÁ TRỊ NGOẠI TẠI (hay giá trị khoác vào từ bên ngoài- Valeur extrinsèque) như áo mặc, tiền bạc, nhà cửa, xe cộ, danh giá gia đình, vị trí xã hội.... Giá trị bên ngoài có thể lúc có lúc không, thật sự đó chỉ là hư ảo mà thôi, không trường tồn mãi với con người hay đối vật.

CÁC NẮC THANG GIÁ TRỊ

Giá trị nội hay ngoại tại đều có kèm theo với số lượng. Thí dụ, nói một người học giỏi, thì phải kể đến học giỏi ở lớp nào, cấp học nào, trình độ nào

A* GIÁ TRỊ ĐẠO ĐỨC, cái mà người ta dựa vào để xét xem một người đáng quý đến mức nào về mặt ĐẠO ĐỨC

Trong Nho giáo người ta thường nói đến Ngũ thường: *ngũ* là năm, *thường* là hằng có. Ngũ thường là năm điều phải hằng có trong khi ở đời, gồm: nhân, nghĩa, lễ, trí, tín.

Nhân: Lòng yêu thương đối với muôn loài vạn vật.

Nghĩa: Cư xử với mọi người công bình theo lẽ phải.

Lễ: Sự tôn trọng, hòa nhã trong khi cư xử với mọi người.

Trí: Sự thông biết lý lẽ, phân biệt thiện ác, đúng sai.

Tín: Giữ đúng lời, đáng tin cậy.

Trong đời thường, muốn tìm một người có lòng **NHÂN** cũng khá dễ, đó là các tu sĩ thường tạm bỏ cuộc sống để đi tu, để làm phước cho những người bị bệnh nan y như cùi phung ghẻ lở, HIV....

Thử tìm những người trọng **NGHĨA**, nước ta thì có Lưu Bình Dương Lễ, bên Trung Hoa thì có Bá Nha Tử kỳ.

Lưu Bình và Dương Lễ là hai người bạn tâm giao từ thuở thiếu thời. Dương Lễ nhà nghèo, còn Lưu Bình giàu có, đem bạn về nhà ở, ăn cùng mâm, học cùng đèn, tình bạn hữu rất là tương đắc. Dương Lễ biết phận mình nhà nghèo nên ráng học, còn Lưu Bình cậy mình có của nên lười biếng, ham chơi. Đến khoa thi, Dương Lễ **thi đầu** được bổ ra làm **quan**. Lưu Bình thi rớt nên sinh ra chán nản, ăn chơi hơn trước, thi mãi không đậu, của tiền khánh tận. Sực nhớ đến bạn ngày xưa là Dương Lễ nên tìm đến nhờ giúp đỡ. Dương Lễ lánh mặt không tiếp, dọn **cơm** hầm với đĩa **cà** thơm để đãi, có vẻ khinh bạc. Lưu Bình tức giận tủi nhục ra về, dọc đường ghé lại quán trọ, làm quen với một thiếu phụ tên là Châu Long đang kén chồng. Nghe Lưu Bình thi hỏng luôn hai khóa, Châu Long kiếm lời an ủi, khuyên nên bền chí, nàng sẽ lo liệu mọi việc để cho Lưu Bình yên lòng ăn học, giao hẹn khi nào thi đỗ mới tính việc vợ chồng. Trai tài gái sắc cùng sống chung một nhà, có khi Lưu Bình không nén được lòng, muốn cùng ân ái, Châu Long cương quyết từ chối, nhắc lại lời giao hẹn lúc mới gặp nhau.

Nhờ sự khuyến khích giúp đỡ của Châu Long nên Lưu Bình ráng sức học hành tiến bộ, đến khoa thi năm đó thi đỗ cao. Trở về nhà thì không thấy Châu Long đâu nữa. Hỏi thăm khắp nơi không ai biết nàng ở đâu,

Lưu Bình cũng không hiểu vì sao Châu Long lại biến mất vào lúc mình đã hiển đạt, nên đâm ra lo lắng, đau khổ, nhớ thương. Lưu Bình tìm đến thăm Dương Lễ để máng mỗ mấy câu cho hả giận. Dương Lễ vui vẻ đón tiếp. Lưu Bình toan mở miệng mĩa mai trách móc, thì bỗng thấy Châu Long từ trong bước ra chào. Dương Lễ mới giới thiệu nàng là thiếp thứ ba của mình. Lưu Bình hiểu ngay rằng trước đây Dương Lễ sở dĩ bạc đãi là để khích khí mình, sợ mình không có nơi nương tựa mà bê trễ việc học hành, rồi sai vợ lẽ là Châu Long thay mặt đi giúp đỡ mình ăn học cho thành tài. Từ đó Lưu Bình và Dương Lễ sống với nhau thân tình, khăng khít hơn xưa. Việc ra mặt khích khí bạn, rồi ngầm giúp đỡ cho trọn tình thủy chung như thế, cũng thường thấy ở đạo nghĩa phương Đông. (WikiPedia).

Nghĩa bạn bè còn có một sự tích cảm động khác, tôi xin trích ra đây bài thơ của Ái Linh trong trang web “Đào viên thi các” :

THƠ ĐIỂN TÍCH BÁ NHA & TỬ KỲ

***Đêm Trung Thu , trời trong gió lặng
Cảnh hữu tình êm vắng trên sông
Hán Dương nước chảy xuôi giòng
Neo thuyền chân núi gieo lòng Nguyệt xa***

***Tay nâng phím Bá Nha dạo khúc
Đưa cung đàn réo rắc hoà âm
Gởi bao tâm sự cung cầm
Theo làn khói quyện hương trầm bay cao***

***Bỗng ...! đàn lạc lao chao dây đứt
Nghĩ , có người đang chực lén nghe
Nên lòng nghi ngại e dè ...
Bèn sai tả hữu phân phe truy tâm***

***Từ trên bờ giọng trầm vang xuống
" Tôi tiêu phu về muện chiêu nay
Thấy người tấu khúc đàn hay
Tử Kỳ để gót lắng tai nghe cầm "***

**Bá Nha giận tràn tâm bộc phát
" Kẽ thảo dân khoác lác nông cuồng
Đàn ta há để phô trương
Để cho những kẻ tầm thường thưởng ban "**

**Tử Kỳ đến vội vàng thi lễ
" Khúc tuyệt cầm chưởng dễ tấu ra
Nhưng nơi thôn dã non xa
Cũng còn có kẻ hồn ca theo đàn "**

**Quá hối hận lời ngang khi trước
Bá Nha mời ghé bước xuống thuyền
Vui câu đàm đạo cung huyền
Dao cầm được dịp lướt tuyền ngân vang**

**Kìa ... cung bậc trên ngàn lướt gió
Trí thanh tao đã tỏ non bông ,
Lại kìa ... lướt sóng dọc ngang
Như giòng nước chảy tuôn tràn biển khơi**

**Câu TRI ÂM trong đời khó gặp
Vội sụp mình bái lập kết minh
Bá Nha tuổi lớn là Huynh ...
Hai người vọng giữa không thình thệ nguyên**

**Phút ly biệt cảnh huyền sầu não
Giọt sương rơi đắm áo đấng trình
Chia tay bịn rịn nghĩa tình
Hẹn vào năm tới đôi mình gặp nhau**

**Nhưng định mệnh đặt vào nghiệp số
Để cho người nhận khổ đau thêm
Quen nhau chưa trọn tâm nguyện
Đôi bờ ngăn cách hai miền âm dương**

**Ngày Trung Thu lên đường đúng hẹn
Núi Mã Yên sương quyện mây giăng
Bá Nha dạo khúc đàn trầm
Cung Thương ai oán báo ngậm hung tin**

**Lần vào xóm mong tìm thấy bạn
Gặp lão nhân thông cạn cho tường
Bàng hoàng lệ đổ sầu tuôn
Tử Kỳ đã thác hồn nương mây trời**

**Lạy bốn lạy thay lời trước mộ
Sao hoá công thách đổ chi đời
Hữu bằng chưa thỏa niềm vui
Lại đành ly biệt hoa rơi xuống cành**

**Tay so phím tấu thành bể nhớ
Rừng chao dao hơi thở dập dồn
Mây che tạt ánh hoàng hôn
Gió rung chuyển mạnh gieo buồn ai mang**

**Vung tay đập chiếc đàn tan vỡ
Cây Dao cầm hồn tợ khói sương
Ngọc tan phím lạc đưa thương
Không người thưởng tấu cũng dường như câm**

**Đường trở bước tri âm chẳng thấy
Đau cắt lòng biết mấy ông xanh
Trời buồn cứ mãi vờn quanh
Bật luôn khúc nhạc xây thành TỬ – NHA**

Ái Linh

01 Dec 2006

Về các nhân vật trọng LỄ, TRÍ cũng không khó tìm lắm, nhưng để tìm một nhân vật trọng chữ TÍN quả thật không dễ.

Do vậy, chúng tôi mới trích một câu chuyện trọng lời hứa sau đây để trình cùng quý vị. Đó là chuyện về lời hứa của Bảo Thúc Nha và Quán Di Ngô :

Quán di-ngô cũng như Bảo thúc-nha được tiếng là học rộng , đều được Tề tương-công chọn làm Sư-phó.

Nguyên Tề tương-công có hai người con, người lớn là Công-tử Cả mẹ người nước Lỗ, người nhỏ là Tiểu-bạch, mẹ người nước Cự . Hai vị Công-tử này tuy không phải con dòng đích, nhưng Tề tương-công thấy đã khôn lớn cần phải tìm thầy dạy dỗ.

Quán di-ngô nói với Bảo thúc-nha :

*- Tề-hầu có hai người con tuy là dòng thứ mặc lòng, song không có dòng đích thì ngày sau dòng thứ phải được nối ngôi. **Bây giờ chúng ta lãnh mỗi đứa một người mà dạy dỗ, sau này nếu người nào được nối ngôi thì chúng ta tiến cử lẫn nhau để được trong dụng.***

Sau đó thì mỗi người phò một vị công tử, nhưng Quán Di Ngô thì phúc phận chưa tới, phải bị tù đày, và Bảo Thúc Nha thì công thành danh toại hơn, luôn tìm dịp để cứu bạn....

Vừa thấy mặt Quán di-ngô, Thúc-nha mừng rỡ chạy đến mở tù xa đưa Quán di-ngô ra. Quán di-ngô nói :

- Chưa có quân-mạng sao lại mở tù xa.

Bảo thúc-nha nói :

*- Không hề chi, tôi sẽ tiến cử ông với Tề-hầu. **Ông đã quên lời hứa của chúng ta ngày trước rồi sao ?***

Quán di-ngô nói :

- Làm sao mà quên được. Nhưng trước kia khác, nay khác. Tôi với Thiệu-hốt phò Công-tử Cũ mà chẳng làm nên việc, lại không trọn tiết làm tôi, còn mặt mũi nào dám chịu ơn kẻ địch.

Bảo thúc-nha nói :

- Câu chấp những việc nhỏ nhặt không thể thành danh được, cũng như không nhẫn nhục được những tiếng xấu nhỏ nhen, chẳng bao giờ làm nên đại sự . Ông có tài trị thiên hạ nhưng chưa gặp thời, còn chúa tôi là một người đại-lượng, nhưng thiếu người giúp. Nếu ông không tị-hiểm phò chúa tôi, chẳng khác nào như cây nước gặp nhau, dựng nên nghiệp bá, oai danh lừng lẫy trong thiên hạ, để tiếng muôn đời, thật là quý hóa.

Bảo thúc- Nha mở trói, dắt Quán di-ngô vào nhà Công-quán đãi đằng, rồi cảm Quán di-ngô ở lại nơi Đường-phụ, một mình trở về triều ra mắt Tề hoàn-công, tâu với vua và đề cử khiến Vua Tề thu nhận.

Quán di-ngô trở thành tể tướng, giúp nhiều mưu hay kế lạ, nhờ đó nước Tề càng ngày càng hùng mạnh, Tề Hoàn Công trở nên bá chủ đứng trên các nước.

B* GIÁ TRỊ TRÍ TUỆ, cái mà người ta dựa vào để xét xem một người đáng quý đến mức nào về mặt TRÍ TUỆ

Nói về mặt trí tuệ thì phải xem lại các chỉ số thông minh IQ (Intelligence Quotient) và chỉ số cảm xúc EQ (Emotional Quotient). Bây giờ người ta sẽ không

dám “nổ”, tớ rất thông minh, tớ rất giỏi dẫn, tớ có bằng Tiến sĩ Tốt thôi, ông có can đảm cho thử nghiệm [Test] IQ không, nếu dám thử thì sẽ lòì ra ngay anh chàng thật sự hay láo toét, tiến sĩ thật hay tiến sĩ giả ngay.

Nói đến trí tuệ hẳn phải nhắc đến bậc thầy Einstein ở nơi xa xôi, nhưng ở gần thì phải công nhận thầy của chúng ta, giáo sư **LÊ VĂN THỚI**, cũng là nhà trí thức thật sự đáng kính trọng. Chúng tôi xin kể sơ lược cuộc đời của ông. Ông từng được hai giải thưởng quốc tế :

- Prix Prévost
- Prix de la Maison de l'Indochine

Trong xã hội, ông từng là :

Năm 1947-1956: Trưởng ban khảo cứu cây thông của Viện Đại học Bordeaux, Pháp

Năm 1956-1958: Trưởng phòng Khảo cứu Sinh học, Sở khai thác Thuốc lá và Diêm quẹt, Paris, Pháp.

1958-1975: **Khoa trưởng Khoa học Đại học đường Saigon**, Trưởng ban Hóa học, **Viện trưởng Viện Đại học Saigon**, **Tổng Cục Trưởng Nguyên tử lực Cuộc**, Chủ tịch Ủy ban Khảo cứu Khoa học, Giám đốc Tủ sách Khoa học, Chủ tịch Ủy ban soạn thảo Danh từ Chuyên môn.

1975- 1983: Đại biểu Quốc hội nước Cộng hòa Xã hội Chủ nghĩa Việt Nam, Giáo sư Đại học Tổng hợp Tp HCM (Đại học Khoa học Tự nhiên), Chủ tịch Hội Trí thức Yêu nước (Liên hiệp các Hội Khoa học Kỹ thuật Tp HCM, để giúp đỡ các trí thức khác), Thành viên Hội đồng Thuật ngữ Khoa học Bộ Giáo dục.

Giáo sư Lê Văn Thới đã đào tạo những Tiến sĩ:

- **Tại Pháp:** A. Belloc, 1954; J. Ourgaud, 1955; J. Berard, 1954; H. François 1957
- **Tại Việt Nam:** Nguyễn Văn Hoàng, 1963; Nguyễn Xuân Nguyên, 1970; Nguyễn Ngọc Sương, 1965; Trần Kim Quy, 1972, 1974; Hà Ngọc Bích, 1967; Lưu Trọng Hà, 1974; Nguyễn Thanh Khuyến, 1969; Lê Ngọc Thạch, 1987

Công trình: Sách:

- Giáo trình Hóa học Hữu cơ Cơ cấu
 - Danh pháp Hóa học Hữu cơ
 - Les Diterpenes Tricycliques (chưa in)
 - Hóa học Lập thể Hữu cơ, quyển 1&2 (quyển 2 chưa in)
 - Nguyên tắc soạn thảo danh từ chuyên khoa
- Tiến sĩ Lê Ngọc Thạch

Tác phẩm

Danh từ hóa học (1965).

Hóa học hữu cơ (1965).

Hóa học vô cơ (1966).

Và một số chuyên đề hóa học là giáo trình cử nhân, cao học và Tiến sĩ Hóa học tại Đại học Khoa học Sài Gòn trước đây.

Năm 1983 ông mất, thọ 66 tuổi. Giới khoa học, văn hóa và mọi người đều có cảm tình thân thiết và thương tiếc ông.

C* GIÁ TRỊ NGHỀ NGHIỆP, cái mà người ta dựa vào để xét xem một người đáng quý đến mức nào về mặt NGHỀ NGHIỆP

Kính gửi đến tất cả đồng bào trên khắp thế giới, dòng máu Việt Nam chúng ta không hề lùi bước trước mọi hoàn cảnh dù bi đát, dù tận cùng đáy xã hội, tận cùng ở đáy giếng, chúng ta vẫn hiên ngang ngoi lên. Mới đó là không có cơm ăn áo mặc, ăn bo bo trộn khoai..., nhưng một khi vươn lên thì xuất khẩu lúa gạo hạng nhì thế giới, xuất khẩu cá ba sa, tôm, cá thu về hàng tỷ đô la, nhớ lại bài thơ tôi đã viết:

*Dân miền Nam tài giỏi nhất trên đời
Tì nghèo đói, trồng lúa quá tuyệt vời
Đem xuất khẩu hạng nhì trên thế giới
Thu lợi nhuận hàng tỷ đô la lời*

*Cá ba sa cũng xuất đi bạc tỷ
Tôm sú kia cũng không chịu nhường ai
Dầu hỏa từ miền nam đã triển khai
Đem về cho dân nước hàng tỷ tỷ.*

(Thơ : VÕ HIỆU NGHĨA)

Trong hoàn cảnh phấn đấu để xóa bỏ nghèo đói, chúng tôi xin kể một câu chuyện về một người đã đi lên từ nghèo đói.

Đặng Lê Nguyên Vũ - Cà phê Trung Nguyên

Ra đời vào giữa năm 1996 -Trung Nguyên là 1 nhãn hiệu cà phê non trẻ của Việt Nam, nhưng đã nhanh chóng tạo dựng được uy tín và trở thành thương hiệu cà phê quen thuộc nhất đối với người tiêu dùng cả trong và ngoài nước.

Giấc mơ từ làng quê nghèo

Hồi ức về những ngày tháng khởi nghiệp đầy lận đận và gian khó của ông Đặng Lê Nguyên Vũ, Giám đốc Công ty Cà phê Trung Nguyên. "Tôi có thể nói không sợ quá lời rằng sự xuất hiện của Trung Nguyên đã mang lại một không khí thường thức cà phê mới tại Việt Nam, và ở nhiều nơi trên thế giới giờ đây nói đến cà phê Việt Nam là người ta đều biết tới thương hiệu Trung Nguyên.

Tuổi thơ thời đi học của tôi là cảnh lội bộ trên con đường đất đỏ dài 15km trong suốt chín năm, ngày nắng cũng như mưa. Niềm vui trên con đường dài đến trường và về nhà là khi đi ngang qua trạm thuế vụ, thỉnh thoảng có được quả chuối chín hoặc vài củ khoai lang ăn sống của những người buôn bán tốt bụng cho.

Vui nhất là khi có thể quá giang phía sau chiếc xe chở gạch về nhà khi đôi chân đã muốn quỵ vì lội bộ. Năm tôi vào lớp 10, gia đình mua cho chiếc xe đạp cũ để lên Buôn Ma Thuột đi học.

Năm 1990, tôi thi đậu Đại học Y khoa Tây nguyên; từ xã Madrăk hẻo lánh, mẹ tôi phải bán đi nhiều tạ lúa và nhiều thứ khác trong nhà để tôi lên Buôn Ma Thuột nhập học. Những ngày học ở trường y, lúc nào tôi cũng trăn trở về công việc và cuộc sống của người thầy thuốc. Càng học lên, điều đó càng bứt rứt trong lòng tôi. Muốn có cuộc sống khấm khá hơn, phần nhiều những người học y chúng tôi đã quên lời thề Hippocrate. Xót xa quá! Và với tôi, cách tốt nhất không vi phạm lời thề là... bỏ nó luôn, làm việc khác. Nhưng làm gì đây?

Làm gì ở tuổi 22 tôi chưa biết được. Nhưng luôn thiếu đói tôi là phải làm được điều gì đó để đổi đời, không thể nghèo mãi được. Mẹ tôi lam lũ quanh năm đầu tắt mặt tối, suốt ngày mặt người lấm trong ruộng rau lang, chiếc nón cũ hiếm khi rời khỏi đầu. Tôi luôn hình dung lại được cảnh mẹ tôi nặng nhọc bưng từng chõng gạch, hay tát tả chạy ra ruộng rau lang hái đọt non đem bán kiếm miếng ăn cho cả nhà.

Mẹ tôi nghĩ cuộc sống nghèo khổ của gia đình chúng tôi là số mệnh ở trời. Mỗi lần tôi về thăm nhà thì mẹ tôi vừa vui vừa lo. Vui vì có con trai về thăm nhà và lo vì khi tôi rời nhà, bà cụ phải chạy vay một hai trăm ngàn cho tôi làm lộ phí đến trường. Tôi không bao giờ quên được cái ngày tắm tối đó, khi bố tôi đổ bệnh nặng mà chạy vay khắp trong dòng tộc không làm sao kiếm đủ 2 triệu đồng cho ông chữa bệnh!

Tôi ở trọ tại Buôn Ma Thuột và làm công luôn cho nhà trọ này: làm cỏ, hái cà phê, đem cơm nước cho nhân công ở rẫy... Ngày còn bé ở làng, tôi đã thạo hết những việc này.

“Đạp tung giường chiếu hẹp”

Tôi luôn nghĩ về những người trồng cà phê, làm vườn lam lũ như bố mẹ tôi. Tôi biết cà phê rất có giá nhưng không biết vì sao người trồng cà phê lại rất nghèo. Nhưng người trồng cà phê vẫn nhẫn nại mỗi ngày chấy da trên nương rẫy, như mẹ tôi, không lời thở than. Tôi không chịu được vậy. Nghĩ tới sự cam chịu là huyết quản tôi sôi sùng sục. Miếng ăn lúc đó đối với tôi không quan trọng bằng suy nghĩ phải sống như thế nào.

Mẹ tôi đã khóc gần như hết nước mắt khi tôi quyết định dứt áo ra đi. Nhiều bạn trong lớp bảo tôi... không bình thường, chỉ có ba người bạn có thể hiểu và chia sẻ được những điều tôi nghĩ – đó là không chấp nhận “ngủ trong giường chiếu hẹp, mơ những giấc mơ con”. Đám bạn vét hết tiền trong túi nhét cho tôi được gần 100.000 đồng.

Tôi ra bến xe đi vào Sài Gòn với một mảnh giấy nhỏ ba tôi ghi tên người chú và địa chỉ nhà ở khu vực Tạ Thu Thâu. 6 giờ sáng, đến bến xe miền Đông, trong túi tôi còn đúng 20.000 đồng. Gọi một ly cà phê vỉa hè 2.000 đồng, tôi ngồi nhâm nhi và mở to mắt nhìn Sài Gòn cho biết. Thành phố to quá, ngoài sự tưởng tượng của tôi. Tôi có cảm giác mình đã bước sang một thế giới hoàn toàn khác...

Quay lại giảng đường Đại học!

Chú tôi người Đà Nẵng, vào sống ở Sài Gòn đã lâu. Tôi chưa từng gặp mặt ông và dĩ nhiên ông cũng không thể biết có một đứa cháu là tôi. Mãi đến trưa chú tôi vẫn chưa về. Mệt, đói và buồn ngủ khủng khiếp. Tôi chỉ còn hơn 10.000 đồng, không thể phung phí được. Sau này, thỉnh thoảng tôi vẫn tìm lại cái góc nhà nơi mình đã ngồi lần đầu tiên khi đặt chân đến Sài Gòn.

May sao quá trưa thì có người bà con từ Đà Nẵng vào. Thím tôi báo vụ việc với người bà con và tôi được gọi vào nhà. Việc đầu tiên là đánh một giấc tới xế chiều. Mở mắt ra đã thấy chú tôi đợi sẵn. Hai chú cháu hàn huyên tâm sự. Tôi bày tỏ nỗi lòng của mình: một, quyết đi không trở lại; hai, việc gì cũng làm; ba, phải đổi đời. Tôi kể với chú những điều tôi nung nấu. Về chuyện nghèo là nhục. Về chuyện ba tôi bệnh mà cả dòng tộc không thể đào đâu ra đủ 2 triệu đồng...

Chú tôi nghe tất cả nhưng rồi “gút”: “Tất cả những điều cháu nung nấu đều đúng nhưng không phải lúc này. Việc lúc này là học cho xong cái đã”. Cuối cùng ông hứa: học cho xong đi rồi xuống Sài Gòn ông giúp cho làm ăn. Còn trước mắt cứ ở chơi, chừng nào chán thì về. Tôi ở đúng 10 ngày thì đầu óc dịu lại, nghĩ đến việc phải về tiếp tục học.

Hôm về, chú mua cho vé máy bay. Lần đầu tiên bay lên bầu trời, tôi đã sớm có mơ ước được bay đi khắp thế giới. Từ trên cao nhìn xuống mới thấy chuyện trần gian khổ nhọc sao mà nhỏ bé, tôi thấy bình tâm hơn trước dù những khao khát vẫn đang sùng sục trong huyết quản. Tôi trở lại giảng đường đại học để bắt đầu con đường riêng.

Lặn lội trong khởi nghiệp

Tôi có ba đứa bạn rất thân cùng phòng trọ. Có lẽ là đứa nghèo nhất trong đám nên tôi cũng là người sùng sục trước nhất về chuyện phải làm ra tiền, phải làm giàu. Tôi nghĩ: Tại sao nông dân trồng cà phê vẫn nghèo trong khi trên thế giới có [Quốc Gia](#) không trồng được cây cà phê nào vẫn giàu vì cà phê? Tại sao cà phê mình chỉ để xuất hạt thô mà không chế biến để xuất khẩu? Bốn thằng chúng tôi cùng chia sẻ suy nghĩ này và hùn tiền lại mua một lò rang cà phê.

Thuận lợi của chúng tôi lúc đó là trong trường có đồng sinh viên tứ xứ nên qua họ chúng tôi biết được nơi nào có cà phê ngon. Ở Tuy Hòa có một quán cà phê rất ngon nên ngày nghỉ chúng tôi đi xe đến để hỏi dò bí quyết nơi bà chủ quán. Khi chúng tôi trình bày lý do và nguyện vọng của mình, bà chủ quán thật sự cảm thông với mấy thằng sinh viên khổ rách áo ôm. Đêm đến, trở về Buôn Ma Thuật trong chuyến xe khuya, chúng tôi có trong tay bí quyết rang xay cà phê ngon của bà chủ quán tốt bụng.

Ngày khai trương lò rang cà phê, chúng tôi cũng tổ chức cúng để lấy hên, nhưng khi vừa cúng xong thì người bà con của ông chủ nhà về đã hất đổ mọi thứ, cắt bỏ hết dây điện. Chúng tôi đành phải chuyển lò rang đi nơi khác. Lò quay bằng tay, đốt bằng củi, hôm nào rang cà phê, bên dưới là mấy thằng ngồi học bài trên cái gác gỗ như bị nướng trong lò bát quái. Có vài vị hàng xóm sợ có ngày chúng tôi sẽ thiêu rụi nhà họ nên đi báo công an. Thế là một lần nữa lò rang của chúng tôi đành phải dẹp.

Nhưng cũng có người giang tay với chúng tôi. Chúng tôi nhận về mỗi lần vài ba ký, rang, xay, đóng gói và chia nhau đi bỏ mối ở các quán. Sau đó thu tiền lại, trả và mượn tiếp vài ký khác. Logo của những bịch cà phê Trung Nguyên lúc đó là một mũi tên chĩa thẳng lên trời. Hình ảnh đơn giản ấy đã chứa trong đó biết bao khát vọng của tôi.

Thế rồi thương hiệu cà phê Trung Nguyên của nhóm “mấy thằng sinh viên khùng khùng” chúng tôi bắt đầu được chú ý và đã có khách uống cà phê ưa chuộng. Chúng tôi biết tuyển những hạt ngon để làm ra những phin cà phê đậm đà, thơm lừng. Năm 1996, chúng tôi quyết định “bung ra”. Khi “hãng” cà phê Trung Nguyên khai trương bảng hiệu ở cây số 3 (thành phố Buon Ma Thuột) thì dân cư ở đây ai cũng phì cười trước cái “tổng hành dinh” ọp ẹp phát khiếp ấy! Toàn bộ bảng hiệu của “hãng” đều do chúng tôi bò ra tự vẽ, tự sơn phết cả đêm để kịp sáng mai khai trương. Mà khách hàng ngày khai trương không ai khác chính là những người bạn sinh viên học cùng trường, cùng lớp đến uống chung vui với chúng tôi.

Đó là một sự kiện trọng đại trong đời tôi và lịch sử phát triển của thương hiệu cà phê Trung Nguyên. Ngồi trong cái hăng nhỏ bé đáng tự hào của mình ở phố núi, tôi căng mắt nhìn về hướng Sài Gòn.

Trận đầu trong chuyến “viễn chinh” của chúng tôi đến Tp.HCM thảm bại hoàn toàn. Ngồi trên đồng đồ nát mà mình dày công gây dựng và qua đêm ở công viên với những người bạn, tôi cố gắng để không bị sụp đổ lòng tin và vẫn mãnh liệt nghĩ về ngày mai.

Chúng tôi biết Sài Gòn là mảnh đất đầy tiềm năng để kinh doanh cà phê nhưng hiểu rằng mình chưa đủ sức. Kế hoạch mới của chúng tôi là sẽ mở các điểm kinh doanh ở miền Tây, lấy vùng nông thôn rộng lớn này làm hậu thuẫn cho việc kinh doanh của mình để từ đó làm “bàn đạp bao vây” tiến về Sài Gòn.

Chúng tôi tìm được một đối tác ở Long Xuyên để mở lò rang xay chế biến, phân phối cà phê tại miền Tây. Nhưng chỉ sau một vài tháng, cuộc “hôn phối” vụng về này thất bại hoàn toàn. Tôi còn nhớ rất rõ cảm giác thất trận ê chề khi lục tục cuốn gói với linh kính những lò cà phê quay tay cũ kỹ, ly tách, phin, muỗng... Sự thất bại này giúp tôi rút ra được một bài học: hợp tác làm ăn phải đồng thuận về tư tưởng, về phương thức kinh doanh, và quan trọng nhất là phải chọn đúng đối tác.

Tôi còn nhớ sau khi dọn hết đồ đạc ở Long Xuyên về Sài Gòn, một người bạn chạy chiếc Honda Dame già cỗi đến đón tôi. Chạy đến công viên Bách Tùng Diệp (ngã ba Nam Kỳ Khởi Nghĩa - Lý Tự Trọng, Q.1) thì chiếc xe già gãy làm đôi! Tôi không bao giờ quên hình ảnh chúng tôi qua đêm ở công viên. Mỗi lần đi ngang nơi này, tôi vẫn nhớ như in những cảm xúc của sự thất bại ở Long Xuyên và tình bạn ấm áp dưới gốc đa của buổi tối ngày nào.

Thất bại ở Long Xuyên làm chúng tôi cạn kiệt hoàn toàn về vốn liếng, công việc kinh doanh cà phê ở Buôn Ma Thuột cũng gặp nhiều bế tắc, chỉ cầm cự từng ngày. Vốn liếng đâu để tiếp tục duy trì công việc kinh doanh? Lúc đó, chúng tôi có một người bạn thân đã đi làm và dành dụm mua được một chiếc xe Dream. Thời điểm đó chiếc xe là cả một tài sản lớn của anh. Vậy mà chúng tôi dám ngó ý mượn xe đem bán làm vốn kinh doanh. Chúng tôi đặt vấn đề: cho mượn thì coi như đã mất và nếu thành công thì chúng tôi trả lại. Người bạn đồng ý.

Bây giờ tôi có thể đủ sức mua cả ngàn chiếc xe Dream nhưng vẫn không có chiếc xe nào quý giá bằng chiếc xe tình bạn của chúng tôi ngày đó. Có tình bạn vô giá đó tôi mới có được ngày hôm nay.

Từ một quán cà phê miễn phí

Tại thời điểm chúng tôi bắt đầu thăm dò thị trường Sài Gòn, mỗi hãng cà phê đều tài trợ cho một quán kha khá khoảng 5 triệu đồng/tháng - quá hợp đối với tài sản chúng tôi đang có chỉ là chiếc xe máy. Chúng tôi đi tìm những điểm bán cà phê nổi tiếng để học hỏi, tìm hiểu bí quyết chế biến rang xay cà phê ngon và được họ “trải lòng” rất đơn giản - bí quyết chỉ có mấy chữ: 10 triệu đồng.

Ngày 20/8/1998 đi vào lịch sử của cà phê Trung Nguyên khi chúng tôi khai trương quán cà phê đầu tiên tại 587 Nguyễn Kiệm (quận Phú Nhuận) với hình thức phục vụ uống cà phê miễn phí trong vòng 10 ngày. Và đó là cú đột phá lịch sử với dân khoái uống cà phê Sài Gòn khi lần đầu tiên có một quán cà phê miễn phí. Có một ông khách khoảng 60 tuổi đến uống và nói với tôi: “Tui uống cà phê ở Sài Gòn đến từng này tuổi nhưng đây là lần đầu tiên được uống cà phê không phải trả tiền”.

Quán đông nghịt suốt ngày đêm vì người ta truyền miệng nhau. Chúng tôi và mấy người bạn phục vụ suốt ngày đêm đến nỗi nói không ra tiếng mà trong lòng thì vui không thể tả. Chúng tôi đã định hình Trung Nguyên là quán cà phê mà khách hàng có thể mua hàng, uống cà phê đối chứng bằng cách đưa ra rất nhiều loại cà phê để khách chọn lựa và hướng dẫn cách thưởng thức cà phê “theo kiểu Trung Nguyên”.

Điều khác biệt nhất của Trung Nguyên đối với tất cả các quán cà phê tại thời điểm đó là chúng tôi giúp cho khách hàng thấy được “chất” của cà phê, thấy được sự khác biệt đặc trưng giữa cà phê Robusta và Arabica, giữa Culi Robusta và cà phê Sê, cà phê Chồn...

Quán cà phê này vẫn duy trì hoạt động ở địa điểm cũ nhưng chắc ít ai biết chính từ quán cà phê đầu tiên này chúng tôi đã phát triển lên đến con số 500 quán cà phê tại Việt Nam như hiện nay và tiếp tục mở những quán cà phê Trung Nguyên khác tại nước ngoài.

Tặng cà phê cho Thủ tướng Võ Văn Kiệt!

Khi còn đi vay cà phê để rang, chúng tôi đã dám bỏ tiền ra đăng ký tham gia một hội chợ ở Nha Trang. Bao nhiêu tiền lời chúng tôi làm ăn được đều dồn hết cho cú tiếp thị đầu đời này. Hễ có cơ hội là chúng tôi tìm cách giới thiệu cà phê của mình. Năm 1995, nghe tin Thủ tướng Võ Văn Kiệt về thăm và làm việc với tỉnh Đắk Lắk, tôi nghĩ ngay: phải giới thiệu cho được cà phê Trung Nguyên của mình với Thủ tướng.

Nhưng tiếp cận thủ tướng để tặng một bịch cà phê là điều không tưởng. Lần nào mon men tiếp cận cũng bị bật ra. Không bỏ cuộc, tôi chuyển sang... tặng những gói cà phê này cho các anh cảnh vệ, với lời nhắn là “quà của nhóm sinh viên Đại học Tây Nguyên kính tặng Thủ tướng”. Sau này có dịp ngồi tiếp chuyện bác Sáu Dân (nguyên Thủ tướng Võ Văn Kiệt), tôi nhắc lại kỷ niệm đó và hỏi là bác có nhận được quà không, ông chỉ cười...

Trung Nguyên còn có thể mở rộng diện ra hơn nữa nhưng lúc này chúng tôi sẽ tập trung vào việc kiểm soát và nâng cao chất lượng sản phẩm. Mặc dù nhượng quyền nhưng mục tiêu của Trung Nguyên vẫn là khẳng định tính đồng nhất: mỗi ly cà phê Trung Nguyên dù bạn thưởng thức tại Thành phố Hồ Chí Minh hay ở thị trấn sông nước Năm Căn hoặc trên phố núi Sa Pa đều có chất lượng, hương vị như nhau..." (INTERNET)

D* GIÁ TRỊ TÀI NĂNG, cái mà người ta dựa vào để xét xem một người đáng quý đến mức nào về mặt TÀI NĂNG.

* Tài năng của Tử Hải đã được Thúy Kiều nhận biết, do vậy Tử Hải càng quý trọng Kiều hơn :

*Khen cho con mắt tinh đời
Anh hùng đoán giữa trần ai mới già!
Một lời đã biết đến ta
Muôn chung nghìn tử cũng là có nhau!”*

* Tài năng đã được chứng minh trong vai trò Rodrigue của tập thơ lừng danh Le Cid của Corneille)

***Je suis jeune, il est vrai ; mais aux âmes bien nées
La valeur n'attend point le nombre des années. “***

*Tôi tuy trẻ thật, nhưng tâm hồn đã rất già dặn,
giá trị không chờ chút nào vào số năm tuổi.*

Và Rodrigue đã thể hiện được tài năng của mình bằng cách chiến thắng Don Gormas. Điều này cũng giống như võ sư đệ nhất đẳng đấu thắng một võ sư đệ ngũ đẳng vậy.

Ngoài ra các tài năng còn là của ai, ai nữa : **Bill Gates, Lam Phương, Trịnh Công Sơn, Beethoven, Mozart, Van Gogh, Picasso.. kể sao cho hết.**

******* NHỮNG NGƯỜI CON VIỆT NAM RẤT CÓ GIÁ TRỊ VÀ XA XỨ**

Trên đây chúng tôi đã liệt kê các NGƯỜI CON VIỆT NAM RẤT CÓ GIÁ TRỊ ở trong nước như GS Lê Văn Thới, và một người từ dưới đáy giếng sâu thẳm đã trôi lên như Đặng Lê Nguyên Vũ, giờ đây chúng tôi xin kể lại chuyện của một vài NGƯỜI CON VIỆT NAM RẤT CÓ GIÁ TRỊ VÀ XA XỨ.

**** Nhà khoa học thế giới DƯƠNG NGUYỆT ÁNH**

Dương Nguyệt Ánh chỉ huy một nhóm khoa học gia, chỉ trong 67 ngày đã chế tạo ra trái bom *nhiệt-bội* (thermobaric)* đầu tiên của Hoa Kỳ, loại bom mà khi nổ sẽ tạo ra một vầng mây hóa chất và một làn sóng chấn động có khả năng hủy diệt tất cả những gì ở trong tầm sát hại của nó. Được gọi là “bom diệt hầm ngầm”, đây là loại vũ khí dùng để hủy diệt các hang động, địa đạo được dùng làm căn cứ chỉ huy của đối phương trong cuộc chiến A Phú Hãn sau vụ khủng bố 11 tháng 9. Hiện nay là một khoa học gia cố vấn cho Ngũ Giác Đài, bà Dương Nguyệt Ánh

đang trách nhiệm về việc phát minh ra các phương tiện kỹ thuật dùng vào cuộc chiến chống khủng bố.

Bà Dương Nguyệt Ánh đã đào thoát khỏi Việt Nam năm 1975 cùng với gia đình hồi 15 tuổi hiện là một người khá bận rộn. Bà là nhân vật được đề cao trong cuốn sách vừa mới xuất bản, “Thay đổi Thế Giới Chúng Ta: Những Chuyện Thật Về Những Người Nữ Kỹ Sư” (American Society of Civil Engineers, 2006), cũng như trong cuốn phim đoạt giải thưởng phim ảnh năm 2005, “Tại Sao Chúng Ta Chiến Đấu”, nói về chính sách ngoại giao và quân sự Hoa Kỳ, trong đó bà đã thảo luận về việc chế tạo bom cũng như những viễn tượng của bà về chiến tranh. Và lúc 10 giờ tối thứ Tư mới đây trong loạt phim tài liệu “Những Vũ Khí Tương Lai”, chương trình truyền hình Discovery đã bật mí về cái thế giới bí mật của những vũ khí kỹ thuật cao và những người sáng tạo ra chúng, trong đó có bà Dương Nguyệt Ánh.

Bà theo học ngành kỹ sư hoá học tại Đại học Maryland và sau đó tốt nghiệp cao học về ngành quản trị công quyền tại American University . Làm thế nào mà bà lại trở thành một chuyên gia về vũ khí?

Khi mới tốt nghiệp, năm 1983, công việc đầu tiên của tôi là chuyên viên bào chế công thức về thuốc đẩy cho Trung Tâm Vũ Khí Điện Địa của Hải Quân Hoa Kỳ tại Idian Head. Tôi đã bào chế loại thuốc đẩy dùng để phóng hoả tiễn từ nòng súng đi

đến mục tiêu. Đây không phải là loại súng cầm tay đâu nhé, mà là những đại bác trên chiến hạm. Năm 1986 tôi trở thành nhà bào chế công thức tạo ra chất liệu cho việc phóng hỏa tiễn từ những dàn phóng trên các chiến hạm và phi cơ – tức là các loại hoả tiễn không không và địa không. Ông xã của tôi đã trêu chọc rằng tôi đúng là một nhà tên lửa.

Vào năm 1991 thì tôi trở thành một chuyên gia về phát triển chất nổ và hai năm sau đó, tôi quản lý toàn bộ chương trình chất nổ của Hải quân.

Bà là người đã lãnh đạo dự án “bom diệt hầm ngầm”. Đó là công việc gì vậy?

Tháng 8 năm 2001 khi đang làm việc cho Cơ Quan

Giảm Trừ Đe Doạ của Bộ Quốc Phòng nghiên cứu về một loại vũ khí có khả năng diệt trừ các địa đạo thì vụ 9/11 xảy ra, tôi được bảo là nên “thử thời vận” trong việc nghiên cứu về kỹ thuật chất nổ nhiệt-bồi (thermobaric) và biến nó thành vũ khí ngay lập tức để hỗ trợ cho chiến dịch Operation Enduring Freedom. Nhóm chuyên gia của tôi -gồm khoảng 100 khoa học gia, kỹ sư, và cán sự- chỉ trong vòng 67 ngày đã đi từ ý niệm sơ khởi đến việc chế tạo ra 11 trái bom nhiệt-bồi (thermobaric) đầu tiên.

Bằng cách nào mà bà đã thúc đẩy nhóm chuyên gia của mình đạt đến thời hạn kỷ lục như thế?

Đâu có động cơ nào thúc đẩy bạn hơn là vụ 9/11, những hình ảnh của Ngũ Giác Đài, toà Tháp Đôi và những người vô tội bị giết?

Đây hẳn là một công việc đầy rủi ro nguy hiểm?

Nếu bạn phạm một lỗi lầm khiếm khuyết nào đó, nhiều người sẽ phải mất mạng. Mọi người đều phải được huấn luyện chu đáo và luôn luôn làm việc từng đôi. Bào chế chất nổ cũng giống như là bạn làm bánh: Trước hết bạn phải đổ các thành phần chất lỏng pha chế vào một cái bình trộn lớn, rồi thêm vào đó những đặc chất khác... ba cái thanh trộn to tướng không ngừng quay trong khi bạn tiếp tục cho vào các hợp chất pha chế. Pha trộn là một khâu vô cùng nguy hiểm, bạn phải dùng đến hệ thống viễn khiển ở một phòng khác. Rồi thì cái cục nhão này được đổ vào đầu đạn, giữ chặt trong một cái lò hấp khổng lồ để nung lên.

Là một nhà bào chế, công việc thực sự của bà là gì?

Trước tiên là tôi phải nghĩ ra một cái công thức. Sau đó bạn phải ở ngay tại chỗ khi thử nghiệm cái công thức này (bắt đầu bằng một số lượng nhỏ) để đánh giá độ nhạy của chất liệu xem cứ như là nó sẽ nổ tung ra trước mặt bạn. Rồi thì các kỹ sư sẽ thực hiện tiếp tiến trình tinh luyện. Đôi khi nếu chúng tôi sử dụng đến hàng trăm hay hàng ngàn pounds (lbs) chất liệu, công thức thường sẽ phải được thay đổi.

***** BÁC SĨ PHILIPP ROESLER PHÓ THỦ TƯỚNG ĐỨC GỐC VIỆT**

Chân dung bộ trưởng gốc Việt đầu tiên của Đức.

Tân bộ trưởng Y tế của Đức sinh ra ở Việt Nam, là người có năng khiếu chính trị, ứng khẩu tài tình, đầu óc thực tiễn, hành xử khôn ngoan.

Philipp Roesler, bộ trưởng gốc Việt ở Đức. Ảnh: News.

Philipp Roesler, chính trị gia Đức gốc Việt, sẽ trở thành người Á châu đầu tiên có chân trong nội các Đức, khi chính phủ mới nhậm chức ngày 28/10 tới.

Ở tuổi 36, nhà lập pháp của đảng Dân chủ Tự do (FDP) cũng là thành viên trẻ nhất trong nội các Đức. Với tư cách Bộ trưởng Y tế, Roesler sẽ giám sát chương trình cải cách hệ thống y tế với gói ngân quỹ trị giá tới 6,6 tỷ USD.

Monsters and Critics cho biết Roesler sinh ra ở Việt Nam, vào tháng 2/1973. Ông sống trong một trại trẻ mồ côi ở Sóc Trăng và được một cặp vợ chồng người Đức nhận nuôi. Roesler được đưa tới Đức khi mới 9 tháng tuổi.

Khi lên 4, cha mẹ nuôi của Roesler ly dị, ông sống cùng cha, một quân nhân chuyên nghiệp. Cả thời trẻ ông sống quanh các trại lính và cuối cùng trở thành một bác sĩ quân y.

Roesler theo học ngành y tế tại đại học Y ở thành phố Hannover năm 19 tuổi. Đến năm 1992, ông gia nhập đảng FDP. Là ngôi sao mới nổi trong đảng, vị bác sĩ phẫu thuật tim và lồng ngực này được bầu làm lãnh đạo đảng ở bang Lower Saxony năm 2005. Một năm sau, ông trở thành bộ trưởng kinh tế, lao động, giao thông của bang và giữ vị trí phó thủ hiến bang Lower Saxony.

Những đồng minh trong chính trị ca ngợi ông là người "thông thái". Trang tin *BBC* tiếng Việt dẫn lời những người biết Roesler nhận xét ông là người có năng khiếu chính trị, ứng khẩu tài tình, đầu óc thực tiễn, với lối hành xử khôn ngoan.

Roesler cho hay từ nhỏ ông đã nhận thức được bản thân khác những đứa trẻ khác vì là người gốc châu Á. Tuy nhiên, cha ông luôn khuyến khích ông không để tâm tới vấn đề đó. Roesler cũng không bị bạn bè bắt nạt do "người ta luôn nghĩ rằng người châu Á là các chuyên gia karate", như lời Roesler nói.

Roesler kết hôn với một bác sĩ được 6 năm và có hai cô con gái sinh đôi mới 1 tuổi. Năm 2006, Roesler đã trở về Việt Nam thăm nơi ông sinh ra.

Vai trò quan trọng của tài năng và cơ may trong chính trị

Trong chính trị, tài trí hay khả năng là một yếu tố quan trọng, nhưng sự may mắn và cơ duyên cũng đóng vai trò rất lớn. Điển hình như trong chính trường Đức hiện nay bà Tiến sĩ Merkel là một biểu tượng của cả tài năng riêng cũng như cơ may. Bởi vì nếu không có cơ may là nước Đức thống nhất từ hơn hai chục năm, thì bà Merkel tuy là người có tài nhưng có lẽ chỉ là một chuyên viên vật lý trong đại học hay viện nghiên cứu của chế độ Cộng sản Đông Đức trước đây mà thôi.

Riêng với bác sĩ Rösler, người ta cũng thấy tài năng giúp ông đã sớm thành đạt trong việc học tập lẫn sự nghiệp chính trị, khiến cho ông đã trở thành bộ trưởng của một tiểu bang khi mới giữa 30 tuổi. Từ gần hai năm nay, nhờ có đảng Tự Do thắng cử lớn và tham chính, nên ông Rösler đã trở thành Bộ trưởng Y tế. Và nay do những sai

lâm của cựu đảng trưởng Westerwelle, nên BS Rösler đã được đề cử là **Chủ tịch đảng và Phó Thủ tướng**. Ông còn được may mắn nữa là bà Thủ tướng Merkel rất có thiện cảm với ông, và đặt nhiều hi vọng là ông Rösler sẽ giải quyết được các khó khăn nội bộ của đảng Tự Do.

Nhưng may mắn nhất trong đời của BS Rösler là khi mới vài tháng tuổi, từ một trẻ mồ côi ở Việt Nam, ông đã được một gia đình trung lưu Đức nhận làm con nuôi và được hướng dẫn tốt. Nếu còn ở Việt Nam thì cuộc đời của ông có lẽ cũng như nhiều trẻ em mồ côi phải sống lang thang trong xã hội XHCN!

Cộng đồng người Việt ở Đức cũng khá đông, ông Rösler có quan tâm đến cộng đồng này không, và ngược lại người Việt ở Đức có trông đợi gì ở ông không ?

Chúng tôi thấy là ông Rösler rất có cảm tình với cộng đồng người Việt Nam ở Đức, và người Việt Nam ở Đức cũng rất có cảm tình với ông. Cụ thể là trong nhiều dịp cộng đồng người Việt Nam tổ chức những cuộc họp lớn, thì ông Rösler cũng đã tới tham dự, và nhiều khi ông cũng phát biểu ý kiến. Điều đó chứng minh là giữa cộng đồng người Việt ở Đức và ông Rösler có những tình cảm gắn bó với nhau.

Jacqueline Nguyễn Thẩm phán Liên bang người Việt đầu tiên ở Mỹ

Chánh Án Jacqueline Nguyễn. (Hình: US Court, Central District of California, cung cấp)

Chánh Án Jacqueline Nguyễn được Tổng Thống Barack Obama đề cử vào tòa liên bang hồi Tháng Bảy, 2009. Năm tháng sau, bà được Thượng Viện chuẩn thuận với số phiếu tuyệt đối 97-0, trở thành chánh án gốc Việt đầu tiên trong hệ thống tòa liên bang Hoa Kỳ.

Trước đó, bà là chánh án Tòa Thượng Thẩm California ở Los Angeles County.

Sinh ra tại miền Nam Việt Nam, Chánh Án Jacqueline Nguyễn đến Mỹ năm 1975 sau khi

Chánh Án Jacqueline Nguyễn. (Hình: US

cuộc chiến Việt Nam kết thúc. Bà tốt nghiệp cử nhân đại học Occidental College năm 1987, tốt nghiệp luật tại đại học UCLA năm 1991 và hành nghề luật cho tới năm 1995, trước khi trở thành công tố viên tại tòa liên bang Central District of California.

Jacqueline Nguyễn Thẩm phán Liên bang người Việt đầu tiên ở Mỹ

Với 97 phiếu thuận, 0 phiếu chống, ngày 1/12/2009, Thượng Viện Mỹ đã đồng loạt bỏ phiếu thông qua việc bổ nhiệm bà Jacqueline Nguyễn làm Thẩm phán Liên bang của Tổng Thống Barack Obama. Với quyết định này, lần đầu tiên một người gốc Việt đã trở thành Thẩm phán Liên bang Mỹ.

Cô gái Việt lam lũ học cùng trường với Obama

Thẩm phán Jacqueline Nguyễn là người sinh ra ở Đà Lạt, Việt Nam. Năm 1975, khi lên 10 tuổi, Jacqueline Nguyễn cùng gia đình sang Mỹ, và đến sống tại Camp Pendleton, San Diego, rồi chuyển đến thành phố La Crescenta, ngoại ô của Los Angeles. Tại đây, cô bé Jacqueline Nguyễn đã từng trải qua một tuổi thơ cơ cực, khi hằng ngày phải giúp mẹ kiếm sống. Sang Mỹ với hai bàn tay trắng, cha mẹ bà phải làm đủ mọi công việc một lúc để nuôi gia đình. Tuy còn bé, nhưng Jacqueline Nguyễn và các anh chị em đều góp tay phụ giúp bố mẹ sau giờ học và trong khi nghỉ hè những công việc như lao công lau chùi, quét dọn văn phòng nha sĩ, gọt vỏ và cắt táo cho một công ty làm nhân bánh, và sau cùng là bán hàng tại hiệu bánh donut mà cha mẹ bà đã mua lại ở North Hollywood. “Tôi làm rất nhiều việc tại cửa hàng bánh. Trong những năm tôi học đại học, mẹ tôi càng phải làm việc vất vả. Vì vậy vào những ngày cuối tuần, tôi thường về nhà để giúp mẹ”, Thẩm phán Jacqueline Nguyễn nhớ lại.

Vượt qua mọi khó khăn, Jacqueline Nguyễn vẫn vào được trường Occidental College ở Los Angeles, nơi mà Tổng thống Mỹ Barack Obama cũng từng theo học trước bà mấy khóa. Tại đây, với sự chăm chỉ và học lực xuất sắc, Jacqueline Nguyễn đã được nhận học bổng trong cả bốn năm học. Ngoài ra, vốn là người có khả năng về văn học, Jacqueline Nguyễn còn làm biên tập cho tạp chí văn học của trường Occidental College. Jacqueline Nguyễn cho biết, bà rất yêu thích hai tác phẩm “The Sound and the Fury” (“Âm thanh và Cuồng nộ”) của William Faulkner và “The Joy Luck Club” (“Phúc Lạc Hội”) của Amy Tan.

Vị Chánh án Tòa Thượng thẩm Los Angeles tận tụy và tài năng

Sau khi tốt nghiệp cử nhân Đại học Occidental College năm 1987, Jacqueline Nguyễn theo học Luật tại Đại học California ở Los Angeles

(UCLA), và tốt nghiệp luật ở UCLA năm 1991. Ra trường, Jacqueline Nguyễn gia nhập Musick, Peeler & Garrett, một trong những tổ hợp luật sư hàng đầu ở Los Angeles. Bà bắt đầu sự nghiệp pháp lý với công việc xử lý các hồ sơ kiện tụng cho công ty luật này. Năm 1995, sau bốn năm làm việc tại đây, Luật sư Jacqueline Nguyễn chuyển sang làm việc tại văn phòng Biện Lý Liên Bang thuộc quận Trung tâm California (Central District of California), nơi bà trở thành Trưởng Ban Hình Sự (General Crimes Section), và thăng tiến lên chức Giám sát tư pháp của Bộ Tư pháp.

Những người cùng làm việc với Jacqueline Nguyễn đều rất ấn tượng với tác phong luôn bình tĩnh khi gặp sức ép, và luôn sẵn sàng lắng nghe cả hai phía trong cuộc tranh tụng của Luật sư người Việt này. Mỗi khi xử án, Jacqueline Nguyễn không ngại tìm hiểu thật kỹ vụ việc để phiên tòa có thể đi tới quyết định hợp tình hợp lý nhất. Là một người di dân gốc Việt, bà cũng hiểu được sự rắc rối của hệ thống pháp luật đối với dân nhập cư vào Mỹ, và cố gắng giải thích để những người đồng hương khi vào chốn công đường hiểu rõ những gì họ sẽ trải qua.

Với uy tín cao trong công việc, năm 2002, sự nghiệp của Luật sư Jacqueline Nguyễn có bước thăng tiến quan trọng khi Thống đốc California Gray Davis bổ nhiệm bà vào chức Chánh án Tòa Thượng thẩm Los Angeles (Superior Court) chuyên làm việc trong lĩnh vực bài trừ tham nhũng và gian lận ở công quyền. Và Luật sư Jacqueline Nguyễn trở thành người phụ nữ gốc Việt đầu tiên giữ chức vụ này ở California. Luật sư Jacqueline Nguyễn còn giữ chức Phó Sở Bài Trừ Tội Ác. Trên cương vị Thẩm phán Tòa thượng thẩm Los Angeles, Luật sư Jacqueline Nguyễn rất nổi tiếng qua những phiên tòa xét xử các vụ án hình sự, nhất là những nghi phạm khủng bố.

Trở thành Thẩm phán liên bang gốc Việt đầu tiên

Tháng 7/2009, Tổng thống Barack Obama đã đích thân đề cử Luật sư Jacqueline Nguyễn làm Thẩm phán Tòa án Liên bang khu vực Trung California sau khi nhận được đề nghị của Thượng Nghị sĩ Dianne Feinstein. Trước phiên bỏ phiếu của toàn thể các Thượng Nghị sĩ ngày 1/12 vừa qua, Ủy ban Tư pháp Thượng viện cũng đã thông qua người được ông Obama tiến cử với 100% số phiếu.

Với sự phê chuẩn của cơ quan lập pháp cao nhất nước Mỹ, nữ Luật sư 44 tuổi Jacqueline Nguyễn đã chính thức trở thành Thẩm phán Liên bang khu vực Trung California, gồm các quận hạt Los Angeles, Orange, Riverside, San Bernardino, San Luis Obispo, Santa Barbara và Ventura. Khu vực 17 triệu

người này được coi là quận tư pháp liên bang lớn nhất tính theo dân số. Mặc dù từ trước đến nay đã từng có không ít người gốc Việt làm việc trong Hệ thống tư pháp liên bang Mỹ, nhưng Jacqueline Nguyễn là Thẩm phán liên bang gốc Việt đầu tiên được tổng thống bổ nhiệm và Thượng Viện phê chuẩn. Bà Jacqueline Nguyễn cũng là người phụ nữ gốc châu Á-Thái Bình Dương thứ 3 giữ chức vụ này.

Niềm hãnh diện cho cộng đồng

Phát biểu sau cuộc bỏ phiếu tại Thượng Viện, Nghị Sĩ Diane Feinstein đại diện cho California, phát biểu: “Thẩm Phán Nguyễn là vị thẩm phán đã từng kinh qua thử thách và có thành tích vững chắc trong vai trò một thẩm phán và một công tố liên bang.” Theo Hiệp hội Luật gia Mỹ đánh giá bà Nguyễn là người có đầy đủ tư cách và năng lực để đảm nhận chức vụ Thẩm phán của Tòa án Liên bang khu vực Trung California.

Thượng Nghị Sĩ Tiểu Bang Correa là một luật sư, tốt nghiệp cùng trường luật UCLA với Thẩm Phán Jacqueline Nguyễn đã phát biểu: “Tôi rất vui khi nghe tin này và xin chúc mừng Thẩm Phán Nguyễn cùng gia đình và toàn thể cộng đồng người Việt tại Mỹ đã có một người con làm cộng đồng Việt Nam vô cùng hãnh diện. Là một thẩm phán Tòa Án Liên Bang, tôi tin chắc Thẩm Phán Nguyễn sẽ đem theo những kinh nghiệm đời của bà: đó là sự tôn trọng thành tích; sự bảo vệ quyền tự do của tất cả chúng ta; và, một sự quyết tâm mãnh liệt để duy trì công bằng trong tòa án của bà”.

Việc lần đầu tiên một người gốc Việt trở thành Thẩm phán Liên bang đã gây xôn xao trong dư luận báo chí Mỹ. Báo Daily Journal, tờ báo chuyên về pháp luật lớn nhất ở California, đã đăng một bài dài đến ba trang về sự kiện này. Theo Daily Journal, Jacqueline Nguyễn là người được các đồng nghiệp coi là Thẩm phán có “sự kết hợp độc đáo của một tính cách tuyệt vời và đầu óc sắc bén”.

Phát biểu với báo chí, tân Thẩm phán Liên bang Jacqueline Nguyễn cho biết: “Việc trở thành Thẩm phán Liên bang vừa là vinh dự, vừa là trách nhiệm. Tôi có trách nhiệm với tất cả những người đang dõi theo từng bước chân của tôi”.

Được biết, ngoài công việc của một Thẩm phán Liên bang, bà Jacqueline Nguyễn cũng là người sáng lập và giữ chức Chủ tịch Hiệp hội Luật sư Mỹ – châu Á – Thái Bình Dương. Về đời tư, Thẩm phán Jacqueline Nguyễn có

chồng cũng là một trợ lý công tố viên trưởng. Họ đã có một con trai 10 tuổi và con gái 8 tuổi.

***** Nữ Bác sĩ Đại Tá Không Quân HK MYLENE TRẦN HUỖNH**

HOA KỲ – Trung Tá Bác Sĩ Không Quân Mylene Trần Huỳnh, 44 tuổi, giám đốc của Air Force Medical Service (AFMS), thuộc chương trình Chuyên Viên Y Tế Quốc Tế (International Health Specialist – IHS), trực thuộc văn phòng "Office of the Air Force Surgeon General," vừa được vinh thăng Đại Tá trong một buổi lễ được tổ chức hôm 14 tháng 5 vừa qua.

Ở chức vụ Giám Đốc AFMS, nữ bác sĩ gốc Việt, Trần Huỳnh, có trách nhiệm thiết lập các qui định, hướng dẫn và giám sát cho 65 nhân viên thuộc quyền ở 15 địa điểm khác nhau trên thế giới, và cho cả 150 nhân viên quân y của Không Lực Hoa Kỳ thuộc chương trình IHS.

Đại Tá Huỳnh hoàn tất văn bằng cử nhân và bác sĩ y khoa tại đại học University of Virginia. Bà phục vụ trong Không Lực Hoa Kỳ suốt 18 năm, và hướng dẫn 25 cuộc trao đổi hợp tác về y tế ở 15 quốc gia, trong đó có hai lần ở Việt Nam.

Bác Sĩ Mylene Trần Huỳnh tròn chín tuổi khi Sài Gòn thất thủ. Gia đình bà tìm cách ra khỏi Việt Nam nhưng bất thành nên quay về quê ở Nha Trang, nơi cha bà bị đưa đi "cải tạo" một năm.

Sau đó mẹ bà chung với ba gia đình khác, mua một chiếc thuyền đánh cá để vượt biên. Sau sáu ngày đêm vượt qua chặng đường dài 703 dặm, họ cập bến Manila.

31 năm sau, Đại Tá Huỳnh tổ chức công tác nhân đạo giúp đỡ Việt Nam lần thứ hai. Bà triệu tập 45 bác sĩ, y tá, nha sĩ, nhà vệ sinh học, kỹ sư công chánh, cùng những chuyên viên tiếp liệu từ bảy tổ chức khác nhau, gồm cả Không Quân và Lục Quân Hoa Kỳ, và các nhóm nhân sự vụ Mỹ lẫn Việt.

Từ 11 đến 17 tháng 3, toán công tác đã thực hiện những cuộc giải phẫu và săn sóc y tế cho hơn 3,000 người ở tại Huế và vùng phụ cận, kể cả xây dựng lại hạ tầng cơ sở cho các trường ốc. Trong sáu ngày làm việc 10 giờ mỗi ngày, ban đêm phải họp ban để trao đổi về công việc trong ngày, toán y tế của Đại Tá Huỳnh đã mang lại ánh sáng cho 63 bệnh nhân nhờ mổ cataract; dạy về tiến trình của toàn nhóm cho tám bác sĩ nhân khoa cùng với 160 sinh viên y khoa; giải phẫu tim cho một em bé bốn tháng; khám, cấp thuốc và giáo dục cho 2,000 bệnh nhân có bệnh tim và huyết áp cao; khám chữa răng cho 2,711 người; khám chữa mắt cho 1,000 người khác; cấp phát 900 kính đọc sách và biên toa thuốc cho hơn 10,000 bệnh nhân.

Toán chuyên viên y tế Hoa Kỳ trao đổi về những kỹ thuật lâm sàng cũng như giải phẫu với đôi tác Việt Nam, và thuyết trình kiến thức y khoa ở trường Đại Học Huế. Ngược lại, họ cũng học được của đồng nghiệp Việt Nam một số phương cách chữa bệnh như chữa mồ hôi tay bằng phương thức đông y cổ truyền.

Trong buổi lễ thăng chức Đại Tá của Bác Sĩ Mylene Trần Huỳnh, lời nhắn nhủ của một bậc trưởng bối : "Luôn ghi nhớ, cô đã mang lại niềm hân hoan cho gia đình và cũng là niềm vinh dự của cả cộng đồng. Bất kể đạt được thành tựu đến đâu cũng đừng quên di sản truyền thống của dân tộc và hãnh diện rằng mình là người Mỹ gốc Việt."

******* Ông LÊ THÀNH AN, Tân Tổng Lãnh Sự Hoa Kỳ tại Saigon...**

Năm 1965, cậu bé 10 tuổi Lê Thành Ân rời Sài Gòn theo người thân sang Mỹ. Và 45 năm sau, ông trở lại quê nhà trong vai trò tổng lãnh sự với nhiệm kỳ 3 năm, bắt đầu từ cuối tháng 8-2010. "Là tổng lãnh sự Mỹ người Việt đầu tiên ở TPHCM, đối với tôi đó vừa là vinh dự vừa là thách thức" - ông Ân bày tỏ

Cơ duyên trên đất khách

Lê Thành Ân là người con thứ bảy trong gia đình gồm có 9 người con ở Gò Công (thuộc tỉnh Tiền Giang ngày nay), khi lên 10 tuổi được người thân đưa sang Washington D.C (Mỹ) ở với người cô và mẹ của cô. Khi miền Nam Việt Nam

hoàn toàn giải phóng, thống nhất đất nước vào tháng 4-1975, Lê Thành Ân đang là sinh viên năm thứ ba ngành kỹ sư điện tử tại Đại học George Washington.

“Tôi gia nhập ngành ngoại giao vào năm 1991 sau 15 năm làm công chức ở Bộ Hải quân Mỹ” - ông Ân kể. Cũng vào năm ấy, ông đưa cả gia đình sang Bắc Kinh (Trung Quốc) để nhận nhiệm sở với cương vị viên chức ngoại giao.

Lần lượt những năm sau đó là Tokyo (Nhật Bản), Kuala Lumpur (Malaysia), Singapore, Seoul (Hàn Quốc), Paris (Pháp) và bây giờ là TPHCM. Lần này, Lê Thị Mỹ Liên - 26 tuổi, con gái đầu của ông bà - và con trai kế là Lê Thành Nghiêm, 25 tuổi, không theo gia đình sang Việt Nam vì đang học tiến sĩ và làm cho công ty tại Mỹ; còn cô con gái út Lê Thị Mỹ Anh, 17 tuổi, cùng ba mẹ về lại quê cha đất tổ.

Văn hóa cội nguồn không phai

Sống ở nhiều nơi và tiếp xúc với nhiều nền văn hóa khác nhau nhưng chất Việt Nam trong ông Ân và những thành viên gia đình hầu như vẫn còn nguyên vẹn. Ông Ân và bà Tâm thường trò chuyện bằng tiếng Việt và luôn nhắc các con nói tiếng mẹ đẻ trong nhà.

Mong cho thế giới luôn hòa bình và mối quan hệ Việt - Mỹ ngày càng phát triển.

Bà Tâm, khi nghe chồng nhắc đến văn hóa nguồn cội, đã kể say sưa về những ngày Tết cổ truyền của gia đình trên đất khách. “Từ 23 tháng Chạp, chúng tôi bàn soạn mâm cúng ông Táo. Cũng xôi chè, hoa quả, hương đèn cùng lời khẩn cầu mong bếp nhà ấm cúng quanh năm, rồi tiễn ông Táo về trời” - bà Tâm kể.

Đặc ân và trách nhiệm

Trở lại TPHCM sau 45 năm, ông Lê Thành Ân cảm thấy thích thú và bất ngờ trước vẻ đổi thay của thành phố. “Nét Sài Gòn cũ vẫn còn hiện hữu ở nhiều con đường, khu dân cư, biệt thự cổ, phố Tây. Nhịp sống thật sôi động và hối hả. Những công trình mới, hiện đại đang mọc lên khắp nơi” - ông Ân nhận xét.

Ông nói: “Đây là vinh dự lớn của tôi khi được Tổng thống Barack Obama bổ nhiệm làm đại diện cho Chính phủ Mỹ tại TPHCM, đại diện cho các giá trị Mỹ, làm cầu nối trong việc phát triển mối quan hệ của hai nước.

Tôi nhận thức rõ sự kỳ vọng của nhiều người Mỹ, bao gồm cả cộng đồng Việt kiều đối với tôi nên sẽ nỗ lực hết mình”. Một trong những ưu tiên của Tổng Lãnh sự Lê Thành Ân trong nhiệm kỳ của mình là tập trung phát triển hợp tác giáo dục, giúp sinh viên, trí thức Việt Nam có cơ hội và điều kiện học tập tại Mỹ. Gia đình ông còn dự định tham gia công tác xã hội, gây quỹ từ thiện... để giúp đỡ trẻ em và người nghèo ở Việt Nam.

Để kết luận bài viết này Nghĩa tôi có mấy vần thơ sau :

GIÁ TRỊ VIỆT NAM

*Phàm là người ai cũng có giá trị
Người trí óc, kể lại giới chân tay
Anh giáo sư cử nhân tôi bác sĩ
Mỗi người một vẻ tôn kính lẫn nhau*

*Anh thầy đó, tờ giấy hai mươi đồng
Dù giẫm đạp cùng dầy xéo chát chông
Luôn giữ vững được giá trị nội tại
và mọi người vẫn hể hả đón trông.*

*Người cũng vậy với bao bước thăng trầm
Không nghiêng ngã vẫn mãnh tiến âm thầm
Luôn hiện ngang với Giá trị nội tại
Không tàn theo bên ngoài chiếc áo thâm.*

*Người Việt ra nước ngoài đã làm thầy
Tạo bao vị tiến sĩ trong ngoài nước
Chức vị cao nhưng lòng luôn tràn đầy
Tình yêu thương đến mọi người cần giúp đỡ*

*Đó chính là giáo sư Lê Văn Thới
Cùng với bao anh hào của nước ta
Người thẩm phán kẻ kia khoa học gia
Phó thủ tướng một đất nước lừng lẫy.*

*Và còn biết bao người Việt khác nữa
Những đứa con ưu tú của nước Nam
Luôn nâng cao tầm vóc cùng giá trị
Người Việt Nam, Giá trị VIỆT NAM.*

HỒ HIỆU NGHĨA

26-05-2011